



UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Maximiliani Sandaei E Societate Iesv Doctoris Theologi Architectura Christiana

Sandaeus, Maximilianus

Coloniae Agrippinae, 1653

3. Situs Domus Sapientię ad Orientem, ingenii ad Sapientię culturam accommodati iudicium habet, vel spem præbet.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46065](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46065)

Sacerdos tolleret de sanguine vituli, & aspergeret septies contra propitiatorium ad Orientem, ut est in leuitico. cap. xvi. Denique; ab Oriente profiliunt radii solares, corporibus humanis, plantis, domibus, quàm aliunde salubriores. Unde in Oriente plantatus fuit Hortus salubritatis, vitæ, ac voluptatis. Quid mirum, quod ad Orientem construamus Domum Sapientiæ, in qua perpetuo sit Aurora musis amica, & apta studiis Sapien-

A R T I C V L V S III.

SITUS DOMUS SAPIENTIÆ

*Ad Orientem, ingenii ad Sapien-
tiæ culturam accommodati
iudicium habet, vel spem prabet:*

INGENIA quidem multa præstantia ac præclarissimæ Orbis dedit Græcia, & Græciæ ocellus Athenæ, tum Italia, & hujus corculum Roma: sed si Herodiano fide ad Orientem omnes ferè mortales sunt ingenii accer- mi. Quod insinuat in Divinis paginis libro Regum tertio capite quarto, ubi de prærogativâ Sapientiæ Solomonis per comparisonem: *Præcedebat Sapien- tiam omnium Orientalium*: ac si jam laudandum diceremus, præcedit subtilitate ingenii & speculatione altitudine omnes Hispanos, An fortasse id Orientalibus adscribendum quod propius à Sole absint: ut quædam opinantur, sicque magis excoctum habeant sanguinem, unde spiritus subtiliores, quibus Occidentales destituantur. Acute sane Dido, & ex hac persuasio- ad Legatum Æneæ:

*Non obtusa adeò gestamus pectora Pœni.
Nec tam aversus equos Tyriâ Sol jungit ab urbe.*

Quan-

Quantum autem superent aliarum regionum mortales, in Oriente nati educatique, præter alia, ostendunt rerum plurimarum inventiones, quæ ad artes & scientias pertinent, atque excellentius quoddam ingenium requirunt, in Oriente factæ. Oriens primos fabros & malleatores in cuncta opera æris & ferri dedit, Genesis IV, celebratur eo titulo Tubalcain inventor artis fabrilis. Oriens primos citharædos, ac musicos protulit, quorum princeps Iubal, *pater canentium cithara & organo* Genesis IV, id est, inventor & auctor organi & citharæ, unde à Jubal, qui fuit jubilosus, jucundus, & jovialis, venisse nomen *Iubilum*, & verbum *Iubilo*, etiam ad Latinos, putant aliqui. Oriens primos navium, verbium, turrium artifices, & artificum magistros in lucem edidit, & prouexit, Quod majus est, Oriens primas litteras, quibus nihil magis admirandum, nihil magis necessarium, nihil magis jucundum Sapienciam colentibus accedere potuit, earumque inventorem orbi submisit. Is fuit Enoch, Sapienciæ, si quis alius, alumnus, *qui ambulavit cum Deo: Gen. v. 22.* Nunquam à diluculo ad tenebras, nunquam in tenebris ipsis à DEO avulsus, Deum semper præsentem pro oculis habens; cum Deo, ut ejus Sacerdos, assidue precibus, sacrificiis, sacrisque actionibus agens, illi per omnia obsequens, cum illo colloquens, ilius opem continuo implorans. Illum litteras invenisse plui morrum est assertio: scripsisse autem Divina quædam, est certum ex iis, quæ citat Judas Apostolus in sua epistola; quamvis ejus liber interierit, Si quidem ille, quem viderunt S, Hieronymus, Augustinus, Origenes Tertullianus supposititius indicatur & apocryphus. Oriens Magiam naturalem, licitam, bonamque docuit. Et sane, Christo nato Magi ab Oriente venerunt primi Sapienciæ incarnatæ adoratores, & huma-

ni generis ad Redemptorem omnium legati. Denique Adam & Eva ingeniosissimi & rerum omnium peritissimi nati fuerunt in Oriente. Videte qualem Situm regiae suae elegerit SAPIENTIA.

ARTICULUS IV.

SITUS DOMUS SAPIENTIAE

Ad Orientem, felicitatem portendit.

EX Situs Domus Sapientiae, eam ingredientibus, ibique sacris operantibus (nam & Templum est) felicitia omnia spondere ausim, veterum sequutus placita, Siquidem Oriens, mundi pars dextera censetur, & ita illam habet Philosophus, probatque, quia inde motus initium, Dextera autem felicitatis est symbolum. Ad felicitatem suam referebat quidam aviculæ ad dextram volatum.

Evenient, dedit ipse mihi modo signa futuri

Phæbus & à leva dextra volavit avis.

Superstitiosum hoc, non istud, quod mandabat suis piscatoribus Christus Ioan. xxi. 6. *Mittite in dexteram navigii rete, & invenietis:* respondit eventus, *Miserunt enim, & iam non valebant illud trahere pro multitudine piscium.* Dextera in sacris Christianis vitæ æternæ significationem habet: *Delectationes in dextra tua usq; in finem:* cantabat David. *Psal. xv. 10.* In iudicio extremo destinati ad vitam æternam, boni dexteram, addicendi pœnis sempiternis sinistram Christi occupabunt *Matt. xxv. Vias quæ à dexteris sunt, novit,* id est approbat, & remunerat Dominus. *Proverbior. 17.* Et sane veteres Theologi eam inesse vim in Dei

dex-